

מנהלים יקרים!

כולנו למדים ויודעים מה גודלה של מעלת הלימוד של תינוקות של בית רבן, בימים הללו הבנה זו מחזקת אותנו להמשיך למרות התנאים המורכבים להמשך קשר, למידה, רציפות חינוכית עם תלמידנו, דווקא מתוך כך בכוחו ובכוח מעשינו לפעול לתיקון עולם: "אמר ריש לקיש משום רבי יהודה אין העולם מתקיים אלא בשביל הבל תינוקות של בית רבן. (כי ההבל הוא טהור - שאין בו חטא). ואמר ריש לקיש משום רבי יהודה: אין מבטלין תינוקות של בית רבן אפילו לבנין בית המקדש. ואמר ריש לקיש לרבי יהודה נשיאה: כך מקובלני מאבותי, ... כל עיר שאין בה תינוקות של בית רבן - מחריבין אותה".

ה"משך חכמה" בפרשתנו (שמות פרק טו פסוק יג) מביא שהמקור לדרשות אלו הוא בפסוק מתוך שירת הים: "נהלת בעזך אל נה קדשיך. מזה יצא הא דאמר (תרגום: מפה נלמד מה שאמר) ריש לקיש משום ר' יהודה נשיאה כי אין מבטלים תינוקות של בית רבן אפילו לבנין בית המקדש, דכתיב (תהלים ח, ג) "מפי עוללים ויונקים יסדת עוז". וזה "נהלת בעוזך", זה תורה של תינוקות בית רבן, אל "נה קדשיך", זה בית המקדש ... הרי דאין מבטלים אפילו לתינוקות של בית רבן".

אותם עוללים ויונקים שראו את השכינה בקריעת ים סוף ואמרו שירה מכינים את הדרך לשירה שתושר לעתיד לבוא בגאולה השלימה. לימודם מקיים את העולם ומאפשר הגנה מהאויבים, וגם זה נרמז בהמשך הפסוקים כפי שנדרשו במכילתא כמו שמבאר עוד ה"משך חכמה": "וזה שאמר (שבת שם): כל עיר שאין בה תינוקות של בית רבן מחריבין אותה, והוא דכתיב (תהלים שם) "מפי עוללים ויונקים יסדת עוז למען צורריך להשבית אויב ומתנקם", וזה שאם תינוקות של בית רבן אין לומדין תורה, אז יש אויב ומתנקם חלילה, וכמו שאמר כאן "נהלת בעזך... שמעו עמים ירגזון".

ההגיון הפשוט אומר שאין דבר חשוב יותר מבנין בית המקדש, שאנו כה מייחלים לו, ונראה אם כן שיש להקדימו לכל פעילות אחרת חשובה ככל שתהיה. אולם מתברר שאין דבר יותר חשוב מלימודם הטהור של צעירי הצאן הבונים את התשתית הרוחנית העתידית לכל חייהם, ולכן אין להוציא אותם לבנין בית המקדש ולבטל בכך את לימודם. היסודות הם הבסיס לכל הבנין, לכן חשוב שיבנו בצורה המיטבית.

לקראת ט"ו בשבט ראש השנה לאילנות, חז"ל במסכת אבות דרבי נתן (פרק לא) כותבים: "אם הייתה נטיעה בתוך ירך ויאמרו לך הרי לך המשיח. בוא ונטע את הנטיעה [ואח"כ צא והקבילו]". הציפיה לביאת המשיח היא מיסודות אמונתנו ולכאורה ברגע המיוחל לכשיגיע הכל נדחה לטובת ההצטרפות לשמחה. אך מסתבר שאת מצוות ישוב א"י אי אפשר להפסיק באמצע. הקץ המגולה המתבטא בפירות היפים והמשובחים שמוציאה ארצנו תלוי בעשייה שלנו וההכנה לקראתה. ולכן קודם נשלים את נטיעת הנטיעה שבידינו ורק אז נוכל לצאת לקראת המשיח.

ההדרכה המעשית בעניין הקדמת לימוד התינוקות לבנין בית המקדש מופיעה להפתעתנו מיד בסמוך למקור האחרון העוסק בהקדמת הנטיעה להקדמת פני המשיח. ההשוואה בין הנושאים מוכחת מההמשך שם מובא מיד בסמוך: "אם יאמרו לך הילדים נלך ונבנה בית המקדש אל תשמע להם". מתברר שאכן בין שני הנושאים הללו קיים קשר מהותי ולא רק קשר חיצוני של דיני קדימויות. הנטיעה והלימוד של התינוקות שניהם גם יחד מהווים את התשתית החיונית כל כך לצמיחה העתידית.

אנו כמחנכים אכן עסוקים בנטיעות הרכות והם בידינו. שומה עלינו למלא חובתנו במסירות ולזכור שזה הדבר העומד ברומו של עולםנו תלויה גאולת העולם.

נזכה בע"ה בפרשת שירה, ולקראת ט"ו בשבט לחזק את רוחנו בגודל וחשיבות שליחותינו בחינוך תלמידנו והשפעתה על צמיחתנו העתידית. שבת שירה שלום, שושנה נגר